

RICHTLIJN ZIEKENHUISHYGIËNE

Zonekledij

UZ Brussel

Verantwoordelijken : dr. M. Diltoer, ziekenhuishygiëneteam

Inhoudstafel

1. ALGEMEEN	3
2. ZONE 1	3
2.1. Waar?.....	3
2.2. Wat?.....	3
2.3. Wie?.....	4
3. ZONE 2	4
3.1. Waar, wat & wie?.....	4
3.1.1. PACU COK (recovery van het centraal operatiekwartier) en holding	4
3.1.2. Secretariaat OK, secretariaat & burelen anesthesie, gang tot aan 5 liften en verbinding naar VP25 (verloskwartier).....	4
3.1.3. Verloskamers.....	4
3.1.4. PACU CRG (recovery van OK CRG).....	4
3.1.5. CRG burelen, bibliotheek & dispatch (niveau +1).....	5
3.1.6. Was- en sterilisatieruimte Labo Bètacelbank.....	5
4. ZONE 3	5
4.1. Waar?.....	5
4.2. Wat & wie?.....	5
5. TRANSPORT & VERPLAATSING	5
5.1. Patiënttransport tussen zones 1 of 2 via zone 3.....	5
5.2. Patiënttransport van zone 1 naar zone 3 (bv. naar Intensieve Geneeskunde).....	5
5.3. Verplaatsing zonder patiënt tussen zones 1 of 2 via zone 3.....	6
5.4. Verplaatsing zonder patiënt naar zone 3 (bv. restaurantbezoek, zaaltoer).....	6
5.5. Levensbedreigende urgenties.....	6
6. LABO BÈTACELBANK	6
7. TER VERDUIDELIJING	6
8. SCHEMATISCH OVERZICHT	6

De revisie van de richtlijn "Zonekledij" in 2005 is tot stand gekomen in samenwerking met afgevaardigden van de diensten waar zonekledij gebruikt wordt. Deze werkgroep bestond uit: Mevr. L. Blommaert (ZHYY), Mevr. T. De Beer (ZHYY), Dhr. L. De Munck (OK CRG), Dhr. B. Desmet (labo CRG), Mevr. L. Devalckeneer (VP25), Dr. M. Diltoer (COK), Dr. S. Lauwers (ZHYY), Dhr. R. Schreurs (COFT), Dr. C. Vanlersberghe (anesthesie), Mevr. A. Willekens (VP1 1).

1. ALGEMEEN

Het gebruik van zonekledij is een HYGIENISCHE maatregel om het risico op infecties in het operatiekwartier te verminderen. Zonekledij kan dus in geen geval beschouwd worden als wachtkledij, als alternatief voor witte ziekenhuiskledij of als middel om zich te onderscheiden van andere ziekenhuismedewerkers.

Zonekledij wordt niet meer als hygiënisch beschouwd na een ingreep bij een patiënt waarbij bijkomende voorzorgsmaatregelen van toepassing zijn of het betreden van zone 3 (zie infra). In deze omstandigheden wordt de zonekledij gedeponereerd in de daartoe voorziene Autovalet of linnenzakken en dus niet op de vloer van de kleedkamer. Ook de klompen worden in de klompenautomaat of verzamelzakken gedeponereerd. Papieren masker, hoofddekseel en schoenovertrekken worden weggegooid in de afvalcontainer. Hou de kleedkamer net.

Iedere medewerker die ondanks deze richtlijnen zone 3 (zie infra) betreedt in zonekledij is in overtreding. Deze overtredingen zijn potentieel gevaarlijk en zeker schadelijk voor de reputatie van het ziekenhuis, voor het gevoerde hygiënebeleid en dus bijgevolg voor patiënten en alle medewerkers. Een doortastend hygiënebeleid ter preventie van ziekenhuisinfecties is primordiaal en kostelijk in een modern universitair ziekenhuis. Overtreders kunnen op weinig begrip rekenen. Bij overtreding zal de hiërarchische overste aangeschreven worden om herhaling te beletten. Wanneer aangeschreven dienen de verantwoordelijke diensthoofden te bewijzen dat er actie wordt ondernomen.

In deze tekst wordt het ziekenhuis in 3 zones ingedeeld. De kledij van personen en de functie van de personen die deze zones betreden wordt omschreven.

- Zone 1: zogenaamd “steriele” zone waar zonekledij, muts, masker en operatieklompen de norm zijn.
- Zone 2: zogenaamd “gecontroleerde” zone waar verschillende types kledij mogelijk zijn.
- Zone 3: alle zones behalve 1 en 2 waar burgerkledij of witte ziekenhuiskledij de norm zijn. Zonekledij wordt hier niet toegelaten.

2. ZONE 1

2.1. Waar?

- Centraal OK achter de rode lijn
- OK CRG en labo CRG voorbij de kleedkamer
- VE 11 B voorbij kleedkamer of sas
- OK oftalmologie
- Sectiozalen
- Clean room Labo Bètacelbank voorbij de kleedkamer

2.2. Wat?

- Zonekledij
- Muts
- Masker bij het betreden van een ruimte waar steriele velden opgelegd worden of open liggen
- Afwasbare klompen of bij uitzondering antistatische, afwasbare, individuele schoenen die uitsluitend bestemd zijn voor gebruik in het ziekenhuis. Het schoeisel moet proper zijn. Klompen die zichtbaar bevuild zijn, moeten steeds vervangen worden! Het gebruik van overschoenen draagt niet bij tot de preventie van postoperatieve infecties en is dus overbodig.

- Voor Labo Bètacelbank: zie punt "[Labo bètacelbank](#)".

2.3. Wie?

- IEDEREEN, inclusief de ouder die zijn kind begeleidt naar de operatiekamer.
- Uitzonderingen:
 - Pediaters in babyruimte naast sectiozaal: blauwe beschermshort, muts, masker.
 - Bezoekers op VE 11 voor patiënten in gewone beschermende isolatie: blauwe beschermshort, muts, masker strikte beschermende isolatie: zonekledij
 - Psychiaters die elektroshocktherapie uitvoeren in OD1 & OD2: witte ziekenhuiskledij is toegestaan.
 - Bezoekers van het labo CRG na de openingsuren (bv. patiënten na de maandelijkse informatieavond) en groepen van meer dan 15 personen die tijdens de openingsuren een kortstondig bezoek brengen aan het labo CRG (bv. scholen): blauwe beschermshort, muts, masker. Deze uitzondering geldt niet voor het OK CRG.

3. ZONE 2

3.1. Waar, wat & wie?

3.1.1. PACU COK (recovery van het centraal operatiekwartier) en holding

- OK personeel: zonekledij, geen muts of masker
- PACU personeel: zonekledij, geen muts of masker
- Indien uitzonderlijk een patiënt moet begeleid worden naar een verpleegafdeling: blauwe wegwerp overschort over de zonekledij.
- Ander ziekenhuispersoneel: ziekenhuiskledij met blauwe beschermshort
- Bezoek: burgerkledij met blauwe beschermshort

3.1.2. Secretariaat OK, secretariaat & burelen anesthesie, gang tot aan 5 liften en verbinding naar VP25 (verloskwartier)

- Zonekledij, ziekenhuiskledij en burgerkledij zijn toegelaten.

3.1.3. Verloskamers

- Ziekenhuispersoneel:
 - Gynaecologen: ziekenhuiskledij of zonekledij
 - Pediaters: ziekenhuiskledij
 - Anesthesisten: zonekledij
 - Vroedvrouwen: zonekledij of witte ziekenhuiskledij
- Partner: burgerkledij

3.1.4. PACU CRG (recovery van OK CRG)

- Personeel CRG: zonekledij, geen muts of masker
- Ander ziekenhuispersoneel: ziekenhuiskledij
- Bezoekers: burgerkledij

3.1.5. CRG burelen, bibliotheek & dispatch (niveau +1)

- Zonekledij, ziekenhuiskledij en burgerkledij zijn toegelaten

3.1.6. Was- en sterilisatieruimte Labo Bètacelbank

- Zonekledij of burgerkledij met niet steriele coverall (type Tyvek) in combinatie met muts.

4. ZONE 3

4.1. Waar?

- Alle lokalen behalve zone 1 en 2
- = niet limitatieve lijst:
 - Radiologie: ESWL-zaal, angiozaal, cathlab, ...
 - IZ 12, 13, 14, 15, 16
 - Spoedgevallendienst
 - ...

4.2. Wat & wie?

- ziekenhuiskledij voor personeel met patiëntencontact
- Burgerkledij voor personeel zonder patiëntencontact
- Uitzondering:
 - Zonekledij wordt toegestaan t.h.v. angiografie voor het uitvoeren van endovasculaire ingrepen door het OK-personeel. Tijdens het transport tussen COK en angiografie wordt een blauwe beschermerschort gedragen. Chirurgen en instrumentisten doen deze beschermerschort uit bij aankomst op angiografie en trekken een steriele schort aan over de zonekledij. De omloopverpleegkundige houdt de beschermerschort aan tot aankomst op COK.
 - In de 2 operatiezalen van CDER moet een volledig wit dokterspak worden gedragen tijdens de ingreep en een doktersjas bij het verlaten van de operatiezaal. Artsen die toch wensen zonekledij te dragen tijdens de ingrepen, moeten zich terug omkleden voor het verlaten van de operatiezaal.

5. TRANSPORT & VERPLAATSING

5.1. Patiëntentransport tussen zones 1 of 2 via zone 3

Personeel in zonekledij dat betrokken is bij het vervoer van een patiënt uit zone 1 of 2 via zone 3 naar een andere zone 1 of 2 draagt een blauwe beschermerschort (die dichtgeknoopt dient te worden). Bij het betreden van de andere zone 1 of 2, wordt de beschermerschort verwijderd.

5.2. Patiëntentransport van zone 1 naar zone 3 (bv. naar Intensieve Geneeskunde)

Personeel in zonekledij dat betrokken is bij het vervoer van een patiënt uit zone 1 naar zone 3 draagt een blauwe beschermerschort (die dichtgeknoopt dient te worden). Bij het herbetreden van zone 1 of 2, wordt de beschermerschort verwijderd.

NOOT: Personeel van PACU die uitzonderlijk betrokken zijn bij transport van patiënten van zone 2 naar de verpleegafdeling (zone 3), dragen een blauwe wegwerp overschort boven hun zonekledij. Het gaat hierbij om een tijdelijke maatregel ingesteld om tegemoet te komen aan de huidige probleemsituatie.

5.3. Verplaatsing zonder patiënt tussen zones 1 of 2 via zone 3

Personeel in zonekledij draagt een blauwe beschermerschort (die dichtgeknoopt dient te worden). Bij het betreden van zone 1 of 2, wordt de beschermerschort verwijderd.

5.4. Verplaatsing zonder patiënt naar zone 3 (bv. restaurantbezoek, zaaltoer)

De zonekledij wordt vervangen door witte ziekenhuiskledij (verplicht bij patiëntencontact) of door persoonlijke kledij.

5.5. Levensbedreigende urgenties

Bij levensbedreigende urgenties, zoals een dringende intubatie, primeert de patiënt. Indien geen blauwe beschermerschort over de zonekledij gedragen werd, dient bij terugkeer naar zone 1 propere zonekledij aangetrokken te worden.

6. LABO BÈTACELBANK

In de lokalen geclassificeerd als ISO 6 en ISO 7 (= alle ruimten van de clean room gelegen achter het personensas) wordt over de zonekledij een steriele coverall gedragen, gecombineerd met steriele laarzen. De coverall en laarzen zijn gefabriceerd uit materialen die geen stofdeeltjes afgeven en een goed draagcomfort verzekeren. De kledij dient te voldoen aan categorie I van de norm IEST-RP-CC003.3, hetgeen betekent dat de coverall en laarzen samen minder dan 2000 stofdeeltjes van $\geq 0,3\mu\text{m}$ mogen voortbrengen en minder dan 1200 stofdeeltjes van $\geq 0,5\mu\text{m}$. Steriele coveralls en laarzen worden niet meer als steriel beschouwd na het verlaten van de lokalen geclassificeerd als ISO 6 en ISO 7. In deze omstandigheden worden de steriele coveralls en laarzen gedeponereerd in de daartoe voorziene linnenkisten.

7. TER VERDUIDELIJKING

- Witte ziekenhuiskledij bestaat uit een doktersjas over burgerkledij of uit een witte broek met witte vest. Een korte witte vest met burgerbroek stemt niet overeen met witte ziekenhuiskledij.
- Het dragen van een witte doktersjas over zonekledij is niet toegelaten.
- Een chirurgisch masker wordt over mond en neus gedragen. Het masker biedt bescherming gedurende maximaal 3uur.

! Het moet dus vervangen worden na elke ingreep.

! Het is aanbevolen om het masker tijdens eenzelfde ingreep om de 3 uur te vervangen.

- Van zodra een masker is afgezet, moet het in de vuilbak gedeponereerd worden. Het mag dus niet aan de hals blijven hangen en hergebruikt worden voor een volgende ingreep!

8. SCHEMATISCH OVERZICHT

	ZONE 1 = steriele zone	ZONE 2 = gecontroleerde zone	ZONE 3= overige uit
WAAR?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ COK ➤ OK CRG ➤ OK oftalmo ➤ sectiozalen ➤ Labo CRG ➤ Vp11 ➤ Clean room labo βcelbank 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ PACU COK en CRG ➤ Secret COK en anesthesie ➤ Gang 5 liften ➤ Gang naar VP25 ➤ Verloskamers ➤ CRG burelen, bib, dispatch ➤ Was- en sterilisatieruimte βcelbank 	Alle lokalen uitz 1 en 2
WAT?	Zonekledij Muts Masker Afwasbaar schoeisel	Verschillende types mogelijk	Burgerkledij Witte ZH-kledij
WIE?	Iedereen Voor OK zalen incl. ouders	PACU COK: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Personeel: zonekledij ❖ + blauwe overschort bij transport patiënt ➤ Ander ZH-personeel: blauwe overschort ➤ Bezoek: blauwe overschort SECRET COK, ANESTH, GANG 5 LIFTEN, GANG NAAR VP25; CRG BURELEN, BIB EN DISPATCH: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zonekledij, witte ZH-kledij of burgerkledij VERLOSKAMERS: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gynecologen: witte ZH- of zonekledij ➤ Pediaters: witte ZH-kledij ➤ Anesthesist: zonekledij ➤ Vroedvrouw: witte ZH-of zonekledij ➤ Partner: burgerkledij WAS- EN STERILISATIERUIMTE βcelbank/ Zonekledij of burgerkledij met niet steriele coverall	
UITZONDERINGEN	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pediaters babyruimte sectiozaal: blauwe overschort, muts, masker ➤ VP 11 bezoek: <ul style="list-style-type: none"> • Gewone isolatie: blauwe overschort, muts, masker • Strikte isolatie: zonekledij ➤ Psychiaters op COK voor electroshocks: witte ZH-kledij ➤ Bezoek labo CRG: blauwe overschort, muts, masker 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Angiozaal: ingrepen ui ➤ OK-personeel: zonekle ➤ CDER: OK zalen: witte zonekledij
TRANSPORT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Met patiënt: blauwe overschort ➤ Zonder patiënt: witte ZH-kledij 	Steeds wisselen van zonekledij naar witte ZH-kledij	Angio: blauwe overschort CDER: Steeds wisselen van witte ZH-kledij